

NV NORDISK VINDKRAFT AB

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

STORÅSEN VINDKRAFTSPARK

2017-11-06

wsp

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

STORÅSEN VINDKRAFTSPARK

SÖKANDEN

NV Nordisk Vindkraft AB

KONSULT

WSP Sverige AB

Box 13033

402 51 Göteborg

Besök: Ullevigatan 19

Tel: +46 10 7225000

WSP Sverige AB

Org nr: 556057-4880

Styrelsens säte: Stockholm

<http://www.wspgroup.se>

KONTAKTPERSONER

NV Nordisk Vindkraft AB

Camilla Tisell Fredriksson, projektledare

WSP Sverige AB

Frida Gyllensten, miljökonsult/MKB-utredare

Stina Segerström, miljökonsult/MKB-utredare

Erik Nordström, miljöjurist/uppdragsansvarig

PROJEKT

Storåsen

UPPDRAGSNAMN

Storåsen Vindkraftspark

UPPDRAGSNUMMER

10248458

FÖRFATTARE

Frida Gyllensten, Stina Segerström

DATUM

2017-09-01

ÄNDRINGSDATUM

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	BAKGRUND	5
1.2	SAMRÅD ENLIGT MILJÖBALKEN	5
1.3	AKTIVITETSLISTA	6
2	HINDERPRÖVNING	6
3	SAMRÅD MED MYNDIGHETER	7
3.1	LÄNSSTYRELSE OCH KOMMUN	7
3.1.1	Länsstyrelsens synpunkter	7
3.1.2	Kommunens synpunkter	11
3.2	ÖVRIGA MYNDIGHETER	11
4	SAMRÅD MED SAMEBY	13
4.1	INKOMNA SYNPKUNKTER FRÅN JIJNJEVAERIE SAMEBY	13
5	SAMRÅD MED ENSKILDA, ALLMÄNHET & ÖVRIGA	14
5.1	AVGRÄNSNING AV SAMRÅDSKRETSEN	14
5.2	SAMRÅDSMÖTE FÖR ENSKILDA OCH ALLMÄNHET	14
5.2.1	Skriftliga synpunkter från enskilda och allmänhet	15
5.3	SAMRÅD MED ORGANISATIONER, FÖRETAG M.FL.	18
5.3.1	Inkomna synpunkter från Organisationer, företag m.fl.	19

Bilagor

1. Remissvar
2. Samrådsunderlag
3. Protokoll samråd myndigheter
4. Protokoll fältbesök
5. Yttrande länsstyrelsen
6. Inbjudan samråd inkl koordinater och kartbild
7. Yttrade TRV
8. Yttrande Naturvårdsverket
9. Yttrande Skogsstyrelsen
10. Yttrande Skogsstyrelsen
11. Yttrande Svenska Kraftnät
12. Yttrande Sjöfartsverket
13. Yttrande Kammarkollegiet
14. Yttrande Bergsstaten
15. Yttrande SGU
16. Yttrande Energimyndigheten
17. Protokoll samråd Jijnjevaerie sameby

18. Yttrande Jijnjevaerie sameby
19. Inbjudan samråd allmänheten
20. Annonser i Sundsvalls tidning
21. Annonser i Sundsvalls nyheter
22. Närvarolista samråd allmänhet
23. Posters
24. Synpunkter enskilda och allmänhet
25. Inbjudan till samråd föreningar
26. Inbjudan samråd jaktlag
27. Yttrande Naturskyddsföreningen
28. Yttrande Medelpads Ornitologiska Förening
29. Yttrande Medelpads Räddningstjänstförbund
30. Yttrande Babcock Air Ambulance
31. Yttrande Härjeåns Nät AB

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

NV Nordisk Vindkraft AB (härefter *sökanden*) avser ansöka om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) för uppförande och drift av en gruppstation med vindkraftverk inom ett projektområde benämnt *Storåsen* i Ånge kommun, Västernorrlands län. I föreliggande fall avsåg sökanden vid tidpunkten för samrådet att ansöka om tillstånd för maximalt 47 vindkraftverk med fri placering inom vissa etableringsytor. Vindkraftverken kommer att ha en maximal totalhöjd om 240 meter.

1.2 SAMRÅD ENLIGT MILJÖBALKEN

För en tillståndspliktig vindkraftsetablering (se faktaruta 1) ska samråd genomföras i enlighet med 6 kap. 4-6 §§ MB.

Faktaruta 1. Tillståndspliktiga vindkraftsetableringar

Enligt miljöprövningsförfordningen (SFS 2013:252) gäller tillståndsplikt för:

- två eller fler verk där vart och ett, inkl. rotorblad är högre än 150 meter (40:90),
- sju eller fler verk där vart och ett, inkl. rotorblad, är högre än 120 meter (40:95),
- varje tillkommande verk som tillsammans med redan uppförda verk utgör en tillståndsplikt (40:100).

Samrådet är en del av tillståndsprocessen och föregår framtagandet av en MKB. Enligt miljöbalkens föreskrifter ska samråd hållas med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten (i aktuellt fall kommunen) och de enskilda som kan tänkas bli särskilt berörda. Vidare ska samråd genomföras med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda, om det är fråga om en verksamhet som kan antas medföra betydande miljöpåverkan, se faktaruta 2.

Faktaruta 2. Samråd enligt 6 kap. 4 § MB

Samråd ska genomföras i god tid och i behövlig omfattning innan en ansökan om tillstånd görs och den miljökonsekvensbeskrivning som krävs enligt 1 § upprättas. Samrådet ska avse verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning, utformning och miljöpåverkan samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Före samrådet ska den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden lämna uppgifter om den planerade verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning och utformning samt dess förutsedda miljöpåverkan. Uppgifterna ska lämnas till länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som särskilt berörs.

I enlighet med 16 kap. 4 § MB måste berörd kommun tillstyrka planerad vindkraftsetablering för att länsstyrelsen ska kunna bevilja tillstånd. Om kommunen har en negativ inställning till den planerade vindkraftsetableringen kan det vara lämpligt att den framför denna uppfattning under samrådsprocessen för tillståndsansökan.

Föreliggande handling redogör för hur samrådet har gått tillväga och vilka samrådsparter som har kontaktats. Här redovisas en sammanfattning av de synpunkter och frågor (samrådsyttrande) som har inkommit från myndigheter och enskilda, organisationer, föreningar och allmänhet samt hur sökanden har valt att hantera dessa yttranden i den fortsatta processen med upprättandet av MKB och tillståndsansökan. Samtliga samrådsparter har ombetts att skriftligen inkomma med yttranden.

1.3 AKTIVITETSLISTA

I följande aktivitetslista visas genomförda samrådsaktiviteter i kronologisk ordning.

Datum	Samrådsaktivitet
2017-05-16	Samrådsmöte med Länsstyrelsen i Västernorrlands län och Ånge kommun.
maj -17 tom aug -17	Skriftligt samråd med övriga myndigheter, föreningar, verksamheter och organisationer
2017-06-07	Skriftlig inbjudan till allmänhetens samråd går ut.
2017-06-09	Samrådsunderlag publiceras på sökandens webbplats.
2017-06-13	Förmöte med boende i Lillmörtsjön.
2017-06-15	Kungörelse/annons publiceras i Sundsvalls tidning. Inbjudan till samråd skickas till lokala intressenter och berörda föreningar.
2017-06-25	Kungörelse/annons publiceras i Sundsvalls Nyheter
2017-06-28	Platsbesök tillsammans med Länsstyrelsen i Västernorrlands län och Ånge kommun.
2017-06-29	Samrådsutställning i form av öppet hus hålls i Bygdegården Treklövern i Finnsta .
2017-07-07	Inbjudan till samråd skickas till jaktlag
2017-08-03	Sista dag för samrådsyttrande att inkomma till sökanden.
2017-08-16	Samrådsmöte med sameby

2 HINDERPRÖVNING

Samrådsprocessen inleds med en s.k. hinderprövning, där projektområdets lokalisering och ev. även vindkraftverkens preliminära koordinater, tillsammans med en kortare beskrivning av projektet, sänds till aktörer som kan ha motstående intressen avseende luftrummet.

Hinderprövningsremisserna skickas till Försvarmakten, Luftfartsverket (LFV), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Trafikverket, Post- och Telestyrelsen (PTS), 3GIS/3, Tele2, Telia Sonera, Telenor, Teracom samt de lokala teleoperatörerna Hi3G Access AB WESTEL/ Lappland Network Services AB. Projektområdet angränsar inte till eller befinner sig inom område för flygplats.

En sammanfattning av inkomna remissvar redovisas i Tabell 1 . Remissvaren bifogas i sin helhet i Bilaga 1.

Tabell 1 Inkomna synpunkter samt Nordisk Vindkrafts bemötande

Remissinstans	Yttrande	Nordisk Vindkraft kommentar
Försvarmakten	6 st verkspositioner ej godkända, övriga utan erinran.	Projektområdet har avgränsats så att de sex ej godkända positionerna är borttagna.
Luftfartsverket (LFV)	Inget att erinra, inte inom område för någon flygplats.	-
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	Ingen påverkan på befintligt länkstråk, inget att erinra	-

Post och telestyrelsen (PTS)	Fyra tillståndshavare med radiolänkstråk finns i området, MSB, TeliaSonera AB, Hi3G Access AB och Net4Mobility HB	Hinderremiss har skickats till dessa.
Telenor Sverige AB	Inget att erinra	-
TeliaSonera AB & Telia Sonera Sverige AB	Inget att erinra.	-
Net4Mobility	Inget att erinra	-
3GIS 3G Infrastructure Services AB	Ingen verksamhet i området.	-
Hi3G Access AB	Inget att erinra.	-
Teracom	Inget att erinra.	-
WESTEL/ Lappland Network Services AB	Inget att erinra. Länk ca 1 km från projektområdesgränsen.	-

3 SAMRÅD MED MYNDIGHETER

3.1 LÄNSSTYRELSE OCH KOMMUN

Ett samrådsmöte med Länsstyrelsen Västernorrlands län och Ånge kommun hölls den 16 maj 2017 på First Hotel i Sundsvall. Ett samrådsunderlag togs fram och skickades ut till berörda handläggare tre veckor innan utsatt mötesdatum, se Bilaga 2. Vid mötet presenterades projektet och projektområdets förutsättningar av sökandens representanter samt miljökonsult från WSP Sverige AB.

Syftet med samrådsmötet var att informera om planerad verksamhet och behandla omfattning och inriktning av kommande MKB. Länsstyrelsen och kommunen gavs möjlighet att lyfta de aspekter som ansågs viktiga att belysa i vidare projektering och miljökonsekvensarbete. Protokoll från mötet redovisas i Bilaga 3. Ett platsbesök tillsammans med representanter från kommun och länsstyrelse genomfördes den 28 juni 2017. För protokoll från platsbesök se Bilaga 4.

3.1.1 Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen har framfört synpunkter vid samrådsmötet den 16 maj samt i ett skriftligt yttrande som inkom 2017-06-29, se Bilaga 5.

Tabell 2 Inkomna synpunkter samt Nordisk Vindkrafts bemötande

Länsstyrelsens synpunkter	Nordisk Vindkrafts kommentarer
Samrådsmöte 16/5- 17	
Påverkan på rennäringsen och samernas kultur som helhet.	<i>Denna fråga behandlas i MKB</i>
Hur en geoteknisk undersökning är tänkt att genomföras- omfattning och innehåll	<i>Denna fråga behandlas i MKB</i>

<p>Fågelförekomst, särskilt lom, kungsörn, ugglor och tjäder</p> <p>Avseende hinderbelysning, redogör för vilka olika tekniker som finns på marknaden och hur NVAB ställer sig till att använda dessa tekniker.</p> <p>En redovisning av lågfrekvent ljud samt åtgärder för att motverka amplitudmodellering</p> <p>MPD kräver att sökanden ska påvisa att lokaliseringen är möjlig och därmed ska förslag till koncessionsdragning redogöras för och beskrivas.</p> <p>Det ska tydligt framgå hur sökanden åtar sig att vidta åtgärder för att motverka negativa effekter för fladdermöss. Om t.ex. bat-mode ska installeras.</p> <p>Ev påverkan på järv, om lyor finns</p> <p>Sökandens åtagande och försiktighetsåtgärder ska tydligt framgå.</p> <p>Ev. påverkan på miljö kvalitetsmål och miljö kvalitetsnormer.</p> <p>Ev. påverkan på strandskyddade områden</p> <p>Påverkan på naturvårdsobjektet Abborrtjärnteven</p> <p>Skriftligt yttrande 29/6-17</p> <p>Abborrtjärnteven</p> <p>Naturvärdena knutna till gammelskog och myr vilket innebär att skogsbruk och åverkan på myren inte är förenligt med bevarande av värdena</p> <p>Naturvärdesinventering</p> <p>Heltäckande inventering av området viktig för att bedöma lokaliseringens lämplighet. Avsteg ska tydligt motiveras.</p> <p>Kan finnas behov av att inventera våtmarksområden även utanför projektområdet.</p> <p>Principer för hänsynstagande och tekniska lösningar vid passage av vattendrag mm bör beskrivas</p> <p>Utrednings-/ inventeringsmetodik ska redovisas och valda klassnivåer klargöras.</p> <p>Vad gäller våtmarker hänvisa till myrskyddsplanen samt beskriv även de våtmarker som inte innefattas av våtmarksinventeringen. Lst önskar att naturvärdesinventeringen görs på liknade vis som i VMI. Inventeringsresultat bör även redovisas i form av karta och shape-filer där höga naturvärden framgår i förhållande till projektområde och preliminär parklayout.</p>	<p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB (tekniska beskrivningen)</i></p> <p><i>Vi kommer eftersträva att använda bästa möjliga teknik vid byggnation av vindkraftsparken.</i></p> <p><i>Ljudberäkningar har genomförts enligt vedertagna metoder.</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>En hydrologisk utredning har genomförts som även berör omkringliggande våtmarker, se vidare i MKB.</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p> <p><i>Utrednings-/ inventeringsmetodik beskrivs i respektive rapport som utgör bilagor till MKB</i></p> <p><i>Naturvärdesinventering har genomförts enligt svensk standard SS 199000:2014. Resultatet visas i kartor i MKB.</i></p>
---	--

Fågelliv

Anser att inventering med inriktning på skogshöns (inkl. spelplatser), presumtiva tjäderspelplatser samt miljöer där hönor föder upp kycklingar.

Studie av dokumenterade förekomster av ugglor, rovfågel och övrig fågel i området ska redovisas.

Även spelflyktsinventering för örn ska göras. Flyktleksinventering av örn ska avse senaste flyktspelsäsongen innan ansökan lämnas in.

För att avfärda kungsörnsförekomst krävs inventering under minst två säsonger och örnrevir inom 5 km från verksamhetsområdet ska anges. Vid förekomst av örnrevir inom påverkansområdet från vindkraftparken kräver länsstyrelsen att boplatsidentifieringen ska vara genomförd. Förutom förekommande revir bör för rovfågel särskilt intressanta miljöer uppmärksammas och bedömas särskilt.

Ev flyttstråk för vår- höstflyttning samt lommars flygrörelser/ eventuella flygstråk i förhållande till planerad vindkraft ska redogöras för.

Skyddsavstånd till häckningsplatser, bon, revir, m.m. för påträffade fågelarter ska anges och motiveras.

Fladdermöss

En inledande utredning/bedömning av området ska göras för att avgöra om det finns lämpliga biotoper för fladdermöss. Boplatser och viktiga födosöksplatser för fladdermöss ska redogöras för.

Övrig fauna

Då järv finns i skogarna i trakten måste detta belysas i MKB:n. En skyddszon på två km från lyor är ett minimum. Länsstyrelsen utför årliga inventeringar av järv så kontakt rekommenderas.

Kulturmiljö

Krav ställs i MB på arkivstudier men en frivillig utredning i fält på initiativ av exploatören har många fördelar.

Rennäring och samisk kultur

Tydlig beskrivning av hur vindkraftsparken kommer att påverka det allmänna rennäringensintresset enligt 3 kap. 5 § MB.

Berörda samebyar och sametinget är viktiga samrådsparter och skyddsåtgärder samt avtal med sameby ska framgå av ansökan. MKB ska även omfatta delar som vanligen ingår i en Socialkonsekvensbeskrivning (SCB) som exempelvis hur vindkraftsetablering påverkar rennäringen ur ett kulturellt och ekonomiskt perspektiv.

Kumulativa effekter av den planerade parken tillsammans med andra parker och verksamheter ska beskrivas och beaktas.

Inventering skogshöns och tjäder kommer göras under våren 2018.

Övriga frågor behandlas i MKB

Denna fråga behandlas i MKB

Kontakt är tagen med rovdjursenheten på länsstyrelsen. Det finns idag inga inrapporterade lyor i området

En fältstudie kommer göras i samband med detaljprojekteringen.

Denna fråga behandlas i MKB

Ljud och skuggor

Verksamhetens påverkan vad gäller ljud och skuggor ska beskrivas, även lågfrekvent ljud. Risker för störningar, skyddsåtgärder samt förslag till villkor bör anges. Bullerberäkningar avseende lågfrekvent buller och bedömning av om riktvärden för lågfrekvent buller inomhus beräknas klaras ska redovisas.

Olika väderlekars inverkan på ljudbilden ska anges samt tänkbara åtgärder för att minska onormalt AM-ljud. Samtliga byggnader inom 40dBA- linjen ska redovisas med uppgift om ändamål.

Landskapsbild

Landskapsbildsanalys ska utgöras av en nulägesbeskrivning av landskapet och hur det utvecklats, i större och mindre skala. Påverkan från verksamheten sett som förändring av de olika miljöerna ska beskrivas.

Generellt bör platser för fotomontage väljas där det finns sammanhängande bebyggelse, utsikts/ besöksplatser och platser där landskapsbildspåverkan är stor. Några önskemål är badplatsen vid Gårdsjön samt vid de hus i Hångstaörnstorpet som vetter mot vindkraftsparken.

Beskrivning av påverkan från hinderbelysning ska kompletteras med någon form av animering. Vilka tekniker som finns för att dämpa störning från hinderljus, såsom dimning, samt bolagets intention och viljeriktning vad gäller eventuell dispensansökan bör framgå.

Kumulativa effekter

Beskrivning av de kumulativa effekterna av ljud och skuggning på landskapsbild och rennärning är av största vikt. Även effekter på naturmiljö, fågelliv etc kan vara nödvändiga att beskriva. De kumulativa effekterna ska innefatta alla vindkraftsparker i närområdet, såväl anlagda som planerade.

Påverkan på vattenmiljön

MKB ska behandla naturvärden i vatten och berörda vattenmiljöers status, påverkan och vilken hänsyn som tas till dessa

Flyghinderanalys

Den ansökta verksamhetens påverkan på flygsäkerheten ska redovisas och bedömas.

Ansökan

Samtliga i dagsläget kända kringverksamheter med koppling till vindkraftsparken ska ingå i ansökan. Elledningen och logistikfrågan till parken ska beröras översiktligt för att lokaliseringens lämplighet ska kunna bedömas.

Strandskyddsfrågan ska hanteras i ansökan.

Den planerade parkens överrensstämmelse med den kommunala översiktsplanen ska redogöras för.

Tydlighet i kartmaterial samt åtgärder som bolaget åtar sig.

Denna fråga behandlas i MKB. Riktvärden för skuggor kommer inte att överskridas vid något bostads- eller fritidshus. Inga bostäder kommer att utsättas för buller över riktvärdet om 40 dB(A) utomhus.

Efter synpunkter under samråd med Länsstyrelse, kommun och allmänhet har fotomontage tagits fram från fler platser, dessa presenteras i MKB.

Vi kommer att följa Transportstyrelsens vid var tid gällande regler för hindermarkering.

Dessa frågor behandlas i MKB

Denna fråga behandlas i MKB

En flyghinderanalys är genomförd. Resultaten från denna redovisas i MKB och visar att inga flygplatser berörs.

Dessa frågor behandlas i MKB

Lokaliseringsfrågan behandlas i MKB.

Detta eftersträvas i skrivande av MKB och ansökan.

<p>Övrigt</p> <p>Registrera projektet i Vindbrukskollen i syfte att hålla den nationella statistiken aktuell.</p> <p>Önskemål om att inventeringsresultat läggs in i artportalen.</p>	-
--	---

3.1.2 Kommunens synpunkter

Ånge kommun har framför synpunkter vid samrådsmötet den 16 maj 2017, se Bilaga 3.

Tabell 3 Inkomna synpunkter samt Nordisk Vindkrafts bemötande

Kommunens synpunkter	Nordisk Vindkrafts kommentarer
<p><i>Samrådsmöte 16/5 -17</i></p> <p>Önskar att följande belyses i MKB;</p> <p>Masshantering och om bolaget avser använda befintliga bergtäkter i omnejd eller att planerar öppna en ny täkt.</p> <p>Ett resonemang/förklaring till varför projektområdet inte har samma gränsdragning som utpekade område i ÖP.</p> <p>Önskemål om fotopunkter ifrån Flataklocken, Lillmörtsjön, Naggen, Oxsjön och ev Grundsjön</p>	<p><i>Denna fråga behandlas i MKB (Tekniska beskrivningen)</i></p> <p><i>Lokaliseringsfrågan behandlas i MKB</i></p> <p><i>Efter synpunkter under samråd med Länsstyrelse, kommun och allmänhet har fotomontage tagits fram från fler platser, dessa presenteras i MKB</i></p>

3.2 ÖVRIGA MYNDIGHETER

Med övriga myndigheter har samråd skett skriftligen. Inbjudan till samråd, koordinatlista samt karta över projektområdet har sänts per e-post, se Bilaga 6. Samrådsunderlag sändes ut till de myndigheter som önskade det, se Bilaga 2. Synpunkter sammanfattats i tabellen nedan och redovisas i sin helhet i Bilaga 7 till 16.

Tabell 4 Inkomna synpunkter och Nordisk Vindkrafts bemötande

Myndighet och synpunkt	Nordisk Vindkrafts kommentarer
<p>Trafikverket</p> <p>Exploatör bör ta kontakt med TRV redan i ett tidigt skede för gemensam planering "Transportplan" som underlag för kommunikation med TRV.</p> <p>Avstånd mellan vindkraftverk och väg/järnväg ska vara minst vindkraftverkets totalhöjd och minst 50 m.</p> <p>Hänsyn ska tas till risken för iskast.</p> <p>Nya eller ändrade utfarter till allmän väg, åtgärder i direkt anslutning till vägområdet och dragning av ledningar inom vägområdet kräver tillstånd enligt Väglagen.</p> <p>Förutsätter att samråd sker med enskilda vägsamfällighetsföreningar som berörs.</p>	<p><i>Hänsyn tas till detta</i></p>

<p>LFV bör kontaktas för utredning om ev störningar på flygtrafiken.</p> <p>Samråd bör ske med Ånge Flygklubb som driver ett mindre flygfält i Ånge/Tälje</p> <p>Hindermarkering ska utföras enligt TSFS 2010:155</p>	<p><i>En flyghinderanalys är genomförd. Resultaten från denna redovisas i MKB och visar att inga flygplatser berörs</i></p> <p><i>Kontakt har tagits. De anser sig inte berörda och hade inget att yttra.</i></p> <p><i>Vi kommer att följa Transportstyrelsens vid var tid gällande regler för hindermarkering.</i></p>
<p>Naturvårdsverket</p> <p>Hänvisar till vad som generellt bör beaktas och som framgår av vindval.se samt Naturvårdsverkets hemsida om vindkraft. Hänvisar vidare till länsstyrelsen som tillvaratar de statliga intressena i ärenden som dessa.</p> <p>Dock uppmärksammas att det planerade vindkraftsområdet innehåller flera ytor med naturmiljöer med höga naturvärden, klassning 1 och 2, vilka bör undantas från exploatering.</p> <p>Om häckningsplatser för störningskänsliga arter påträffas kan dessa också behöva undantas.</p>	<p><i>Tar hänsyn till detta.</i></p> <p><i>Ytor som undantas vid byggnation redovisas i MKB</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB</i></p>
<p>Skogsstyrelsen</p> <p>Generellt positiv till utbyggnad av vindkraft och ser inga hinder att använda skogsmark under förutsättning att miljöhänsyn tas så skador inte uppstår på kultur- naturmiljöer, sociala värden eller för rennäringen.</p> <p>I samrådsunderlaget saknas redovisning av en kulturhistorisk lämning (Torp 261:1), ett område klassats som värdefullt naturområde av Ist samt två st nyckelbiotoper registrerade av SCA. Om åtgärder kan komma att skada miljön i nyckelbiotoperna ska samråd genomföras med Skogsstyrelsen innan genomförande.</p> <p>I artportalen finns ett stort antal hänsynskrävande arter registrerade inom ansökningsområdet.</p> <p>Sammanhängande ytor med höga naturvärden, exempelvis ett myrkomplex med rika förekomster av varglav. MKB bör redovisa hur hänsyn skall tas till rennäring, kända natur- och kulturvärden samt värden som identifieras i fortsatt arbete.</p>	<p><i>Dessa frågor behandlas i MKB</i></p> <p><i>Ytor som undantas vid byggnation redovisas i MKB</i></p>
<p>Svenska kraftnät</p> <p>Inget att erinra.</p>	<p>-</p>
<p>Sjöfartsverket</p> <p>De landbaserade etableringar som görs på större avstånd än ca 2 km från närmaste kust har normalt ingen betydelse för sjöfarten. Inget att erinra.</p>	<p>-</p>
<p>Kammarkollegiet</p> <p>Inget skäl att yttra sig</p>	<p>-</p>
<p>Bergsstaten</p> <p>Det finns inga gällande rättigheter enligt minerallagen inom det aktuella området. Ingen erinran eller andra synpunkter på projektet</p>	<p>-</p>

<p>Sveriges geologiska undersökning (SGU)</p> <p>Ur geologiskt/hydrogeologiskt perspektiv finns inte några speciellt skyddsvärda objekt eller undersökningstillstånd enligt minerallagen.</p> <p>I MKB bör det redovisas hur ballastproduktionen kommer att ske. SGU:s ståndpunkt är att naturgrus inte får användas om det kan ersättas med krossberg.</p> <p>MKB bör även innehålla en redogörelse av återställning efter avslutad verksamhet. I Energimyndighetens riktlinjer anges att fundamentens betong ska bilas bort till en nivå ca 0,5 m under markytan.</p>	<p><i>Denna fråga behandlas i MKB (Tekniska beskrivningen)</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB (Tekniska beskrivningen)</i></p>
<p>Energimyndigheten</p> <p>Vindbruk är ett viktigt nationellt intresse och måste därför tillåtas att synas och ta plats i landskapet. Etablering ska givetvis ske med hänsyn till andra intressen men också i beaktande av miljöbalkens syfte att olika intressen ska kunna samexistera.</p> <p>Det planerade vindkraftsprojektet skulle vid ett förverkligande innebära ett stort tillskott av förnybar elenergi. Energimyndigheten är på det hela taget positiv till projektet, särskilt som det planeras inom ett område utpekade som riksintresse för vindbruk.</p>	<p>-</p>

4 SAMRÅD MED SAMEBY

Samrådsmöte med Jijnjevaerie sameby hölls i samebyns kontor i Valsjön den 16 augusti 2017. Mötet pågick mellan 13.00 -14.30 och närvarande på mötet var ordföranden samt ytterligare en representant från samebyn, projektledaren från Nordisk vindkraft samt miljökonsult från WSP. Sex veckor innan mötet hade samebyns representanter fått ett samrådsunderlag (Bilaga 2) skickat till sig.

Under mötet hölls en presentation om den planerade verksamheten och olika frågor diskuterades. Protokoll från mötet finns i Bilaga 17. Samebyn inkom även med ett skriftligt yttrande den 5 oktober 2017, yttrandet i sin helhet återfinns i Bilaga 18.

4.1 INKOMNA SYNPKUNKTER FRÅN JIJNJEVAERIE SAMEBY

Tabell 5 Inkomna synpunkter från Jijnjevaerie sameby

Samebyns yttranden	Nordisk Vindkrafts kommentarer
<p>Samrådsmöte 16/8</p> <p>Rennäringsanalysen för Björnberget kan till stora delar utgöra underlag även för Storåsen.</p> <p>Flera vindkraftsprojekt under utveckling inom samebyns renbetesområden vilken innebär att reservbetesområdena i samebyns södra delar blir allt viktigare.</p> <p>Helhetsbild av påverkan på rennäringen som är intressant.</p>	<p><i>En kunskapssammanställning av påverkan på rennäringen inom Jijnjevaerie sameby, där information från rennäringsanalysen för vindpark Björnberget utgjort underlag, har genomförts.</i></p>
<p>Skriftligt yttrande 5/10</p> <p>Aktuellt område är inte brukat på länge men anses vara samebyn enligt sedvanerätt.</p> <p>Pga etablering av vindkraft inom samebyns betesområden kan området söder om Indalsälven återigen bli aktuellt för</p>	<p><i>Naggen ligger ca 5,5 km söder om projektområdet. Om det blir aktuellt att använda dessa marker måste förflyttningen till och från området göras med lastbil på grund av att markerna är fragmenterade av två Europavägar samt Indalsälven, vilket gör det svårt att</i></p>

bete.

Samebyn föreslår en utredning av samisk närvaro historiskt i området samt att bolaget själva föreslår skadeförebyggande åtgärder för rennäringen om betesområdet Naggen blir aktuellt.

flytta renhjorden till fots. Utifrån renskötselns användning och VindRens bedömningsgrunder bedöms en vindkraftsetablering vid Storåsen inte ha någon påverkan på renskötseln, vare sig under anläggningsfas eller under driftfas.

5 SAMRÅD MED ENSKILDA, ALLMÄNHET & ÖVRIGA

Samrådet med enskilda, allmänhet och övriga som kan antas bli berörda av planerad verksamhet genomfördes under sommaren 2017.

5.1 AVGRÄNSNING AV SAMRÅDSKRETSEN

Inför samrådet med enskilda, allmänhet och övriga avgränsades ett område som sträcker sig tre kilometer respektive fem kilometer från projektområdets gräns.

Fastighetsägare inom tre km och folkbokförda inom fem km fick en skriftlig samrådsinbjudan via brev, se Bilaga 19. Förutom personliga inbjudningar inbjöds allmänhet och övriga via kungörelse/annonser i Sundsvalls tidning och i Sundsvalls Nyheter, se Bilaga 20 och 21. Sista svarsdag för samrådspunkter sattes till den 3:e augusti 2017.

5.2 SAMRÅDSMÖTE FÖR ENSKILDA OCH ALLMÄNHET

Samrådsmöte för enskilda och allmänhet hölls i Bygdegården Treklövern i Finnsta den 29 juni 2017 i form av en utställning och öppet hus. Mötet pågick mellan 15-19. Totalt uppskattades samrådet ha 40-45 besökare. I lokalen serverades fika. Vid entrén hälsades besökare välkomna och kunde fylla i en närvarolista, se Bilaga 22. Synpunktlappar där deltagarna kunde fylla i sina tankar och funderingar om projektet delades även ut och besökarna uppmanades att inkomma med skriftliga synpunkter.

Utställningen visade bland annat vindkraftparkens omfattning och lokalisering samt de kultur-, natur- och samhällsintressen som finns registrerade inom och kring utredningsområdet. Även allmän information om vindkraft och information om möjligheter till arbetstillfällen vid en eventuell etablering visades. Samtliga posters finns att se i Bilaga 23. Under mötet uppmanades besökarna att på en karta markera lämpliga platser för framtagande av fotomontage.

Vid mötet fanns fyra representanter från Nordisk Vindkraft, en representant från WSP och en representant från Vindkraftcentrum på plats för att svara på frågor och visa runt i utställningen. Frågor och information som framkom under samrådet har legat till grund för utformning av framtagen MKB. Exempel på frågor som diskuterades under mötet redovisas nedan:

- *Kommer yttranden att diarieföras?*
- *Vad händer med verken när bolaget går i konkurs?*
- *Det finns väl inga 240 meter höga verk? Hur vet man vad ljudet blir?*
- *Kommer alla djur försvinna från området?*
- *Hur kommer Naturreservat, häckningar osv att påverkas av parken?*
- *Till vilka har samrådsinbjudan skickas ut?*

- Vilka är de frågor som flest personer är oroliga för gällande vindkraft?
- Finns bevisade negativa effekter att bo nära en vindkraftpark, t.ex. strålning?
- Varför bygger ni inte verken nära elförbrukarna i södra Sverige?
- Hur är det med infraljud & lågfrekvent ljud?
- Skyddsavstånd till Tjäder och Orre?
- Kumulativa effekter med kringliggande tillståndsgivna och planerade parker?
- Hur påverkas fastighetspriserna?
- Hur påverkas jakten, på vilket sätt?
- Hur blir störningen från blinkade hinderljus?
- Blir bara arbetstillfällen under byggnation, alla jobb går till utländska företag!
- Hur blir påverkan på rovdjur som järv, varg, björn?
- Orre spelar i området; Vindkraftparken skapar spelplatser på vägarnas vändplatser. Hur blir det då med riskområde för spelplats?
- Häckningsplatser för lom finns i området och järv har sett. Hur påverkas de?
- Hur stora ytor tar fundament och rotorblad?
- Hur mycket skogsareal tas bort kring varje verk och hur mycket hårdgjord yta det blir?
- Vad gör ni som bolag om ni upptäcker arter?
- Varför var det så få fotomontage och varifrån kommer verken synas?
- Inget område som använts av samebyn, närboendes observationer av ren i området är extremt sällsynta.
- Livslängden på verken, tillståndets tid, vad händer när tillståndet löpt ut?
- Vägarna, kommer de asfalteras?
- Hur breda och långa blir vägarna?
- Var tillverkas cementen?
- Livscykeln på ett vindkraftverk?
- Anslutningspunkt?
- Vem äger regionnätet?
- Vem äger stamnätet?
- Hur mycket kapacitet behövs för stamnätet?
- Vindkraft är olönsamt utan statliga subventioner!
- Flera allmänna samråd behövs!
- Vika tillfartsvägar kommer användas?
- Varför hade vi inte ett stormöte?
- Vi måste få el någonstans ifrån och då är vindkraft ett bra alternativ!
- Vindkraft är mycket bättre än kärnkraft!
- Tar man hänsyn till gamla fångstgropar?
- Hur mycket olja finns i maskinhuset?
- Varför skall vi bygga vindkraft i Ånge kommun? Till vilken nytta?
- Varför skall vi bygga vindkraft och mer elproduktion? Vi har ju överproduktion av el i Sverige och exporterar, inte importerar.
- Iskast, kastar inte vindkraftverken isen flera kilometer?

5.2.1 Skriftliga synpunkter från enskilda och allmänhet

Nedan i tabellen sammanfattas skriftligt inkomna synpunkter från enskilda och allmänhet, synpunkterna redovisas i sin helhet i Bilaga 24.

Tabell 6 Skriftliga synpunkter från enskilda och allmänheten inkomna under samrådsmötet, via e- post och per post

Synpunkter från enskilda och allmänheten	Nordisk Vindkrafts kommentarer
<p>Synpunkter som inkom skriftligt under samrådsmötet</p> <p>1. Lennart Skyttberg Nej, nej, nej.</p> <p>2. Ulla-Britt Skyttberg Det är för tystnad, mörker, djur och natur man tar sig till Lillmörtsjön i Ånge. Så nej till snurror.</p> <p>3. Anette Österlund Markström Absolut nej.</p> <p>4. Ann Sjölander Med familj och fastigheter via bolag absolut emot vindkraft både på Storåsen och på Björnberget.</p> <p>5. Gudrun Lagergren Nej till vindkraftverk. Mina barn har samma åsikt.</p> <p>6. Göte Markström Nej</p>	
<p>Synpunkter som inkommit per post</p> <p>7. Anders Engberg Protesterar mot vindkraftspark i närområdet till fastigheten i Oxsjön. Ovärderlig tystnad och vy kommer bytas mot ett lågfrekvent störande ljud och vindsnurror. Värdet på fastigheten kommer att sjunka. Det finns kungsörn, tranor, smålom, häger, fiskgjuse och tjäderlek som utspelar sig mitt i området.</p>	<p><i>Landskapsbild, ljud, skuggor, djurliv och friluftsliv behandlas i MKB.</i></p>
<p>8. Arne Karlsson Sommarstuga vid Hångstaörn. Jagar älg och småvilt i området. I området finns flera arter som måste finnas kvar. Örnar, smålom och tjäder. Varför går det inte att flytta till norra sidan av Ljunga Markjärnsområdet?</p>	<p><i>Landskapsbild, ljud, skuggor, djurliv och friluftsliv behandlas i MKB.</i></p> <p><i>Lokaliseringsfrågan behandlas i MKB.</i></p>
<p>9. Gunborg Lundberg Ägare till fastighet vid Lillmörtsjön. Nej till vindkraft. Om behov av vindkraft finns söderut så placera verken där.</p>	
<p>10. Göran Jonsson Valt boplatz pga av tystnaden och det rika djur- och friluftsliv som finns i området. Det kommer försvinna om vindkraftsparken byggs. Smålom, kungsörn, tjäderspel kommer att störas. Framför allt kungsörnen är en känslig art. Kungsörnar har visat sig parvis över hela området kring Storåsen. Mänsklig störning påverkar djurs stressnivåer. Vindkraftsparken kommer därför få ekologiska och beteendemässiga, fysiologiska effekter på djuren. Flera bybor (särskilt kring Lillmörtsjön) överväger att flytta pga av vindkraftverkens störningar. Skuggor, reflexer och ljus från vindkraften samt ett starkare ljud när isen skrapar. Skuggeffekten får inte överstiga trettio min/dag. Hur ska det gå till?</p>	<p><i>Landskapsbild, ljud, skuggor, djurliv och friluftsliv behandlas i MKB. Riktvärden för skuggor kommer inte att överskridas vid något bostads- eller fritidshus. Inga bostäder kommer att utsättas för buller över riktvärdet om 40 dB(A) utomhus.</i></p>

<p>Enligt tidigare erfarenheter har beslutarna inte varit så insatta i risker och konsekvenser. BI a har nedanstående framkommit;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det bullrar konstant och är betydligt mer besvärande än vad som påståtts • Blinkar som ett tivoli på natten • Sveper runt skuggor i landskapet • Hindrar friluftslivet. Man kan inte gå för nära då det kan lossna is. • Viltet försvinner • Trasar sönder närområdet. Nya vägar, grustag och skog som måste tas ner för att kunna frakta allt på plats. <p><i>Se bifogade kartor för BI a plats för tjäderspel och häckande smålom</i></p>	<p><i>Landskapsbild, ljud, skuggor, djurliv och friluftsliv behandlas i MKB.</i></p>
<p>11. Lena Laaksonen mfl</p> <p>Inledningsvis beskrivning av ögonblicksbilder från året vid Lillmörtsjön.</p> <p>Boende i området har valt att leva där pga tystnaden och närheten till naturen.</p> <p>Inte motståndare till förnyelsebara energikällor men det leder till en miljöförsämring lokalt. Att exploatera "tysta miljöer" är inte framåtsyftande utan bromsar befolkningsutvecklingen. Väljer man att bosätta sig på en plats långt från bekvämligheter väljs inte ett ställe där tystnad och natur inte finns nära.</p> <p>De arbetstillfällen som baseras på naturen i form av fiske, jakt och naturupplevelser tros överstiga de arbetstillfällen som vindkraftverken skapar.</p> <p>För det stora naturreservat som utgörs av ett unikt våtmarksområde fullt av fåglar blir miljön förändrad.</p> <p>Täta observationer av kungsörn, slaguggla, lappuggla, fjällvråk, smålom, tornfalk, aftonfalk, ormråk, kattuggla och pärluggla i området samt flera platser med tjäder- och orrspel. Det finns även järv, björn, lodjur och varg i området. Alla dessa djur och fåglar riskerar att försvinna.</p>	<p><i>Påverkan på skyddade områden redogörs för i MKB.</i></p> <p><i>Landskapsbild, ljud, skuggor, djurliv och friluftsliv behandlas i MKB.</i></p>
<p>12. Ulf Eriksson</p> <p>Delägare av fastigheten Finnsjön 1:13 ngn km från den planerade vindkraftsparken. På omvägar fått kännedom om planerna på en vindkraftspark och undrar varför information och kallelse till samrådsmöte uteblivit.</p> <p>Motsätter sig byggandet av vindkraftsparken. Vill för egen del likväl som för kommande generationer ha möjlighet att uppleva lugn och tystnad utan ljud, blinkande sken och siluetter från vindkraftverk.</p> <p>Ifrågasätter logiken i att bygga en vindkraftspark med 40-50 vindkraftverk några få km från ett naturreservat och Stormörtsjökullen som är en plats för kungsörnsföryngring.</p> <p>Saknar fotomontage från Finnsjön och Oxsjön.</p>	<p><i>Fastighetsägare inom 3 km från vindkraftsparken samt folkbokförda inom 5 km från vindkraftsparken har fått skriftlig inbjudan. Den aktuella fastigheten ligger mer än 3 km från parken.</i></p> <p><i>Eventuell påverkan på skyddade områden tas upp i MKB.</i></p> <p><i>Landskapsbild, ljud, skuggor, djurliv och friluftsliv behandlas i MKB.</i></p> <p><i>Efter synpunkter under samråd med Länsstyrelse, kommun och allmänhet har fotomontage tagits fram från fler platser, dessa presenteras i MKB.</i></p>

Synpunkter som inkommit via e-post	
<p>13. Björn Larsson</p> <p>Delägare i fastighet i byn Oxsjön. Lagt mkt tid/pengar på att höja standarden för att kunna spendera mer tid där. Vill inte höra ljud, se blinkande sken eller siluetterna från/ av vindkraftverk.</p> <p>Saknar fotomontage från Oxsjön</p> <p>Ifrågasätter logiken i att bygga en vindkraftspark med 40-50 vindkraftverk några få km från ett naturreservat.</p> <p>En av övriga fastighetsägare i Oxsjön brukar ha rävåtel vintertid och vid flertalet tillfällen haft besök av örn.</p>	<p><i>Efter synpunkter under samråd med Länsstyrelse, kommun och allmänhet har fotomontage tagits fram från fler platser, dessa finns i MKB.</i></p> <p><i>Närmsta naturreservat ligger ca 8 km från vindkraftsparken. Eventuell påverkan behandlas i MKB.</i></p> <p><i>Denna fråga behandlas i MKB.</i></p>
<p>14. Mats Larsson</p> <p>Äger fastighet i södra delen av Lillmörtsjön. Den gamla släktgården används för fritidsändamål och planen är att i framtiden hyra ut till "vildmarksturister" eller permanentboende. Vindkraftsparken är för nära byn och fastigheten.</p> <p>Det som oroar är ljudnivån då tystnaden spelar en central roll för ändamålet. Kräver att det planerade området backas mot söder. Tillräckligt långt för att fastigheten ska förbli "tyst" och att landskapsbilden inte helt ska domineras av verken.</p> <p>Önskar fotomontage från gården.</p>	<p><i>Ljudutbredning beskrivs i MKB</i></p>
<p>15. Lennart Wiklund</p> <p>Vindkraft ska byggas på platser där dessa inte påverkar boendes närmiljö, turism, djurliv, fritidsboende och glesbygdsboende. Kraften exporteras och närboende får i bästa fall några arbetstillfällen på kort sikt.</p> <p>Bifogar yttrande från Svenska Kraftnät 2002 angående nackdelar med vindkraft i Norrland..</p>	<p>-</p>
<p>16. Ulf Brink, pilot/baschef Babcock Scandinavian AirAmbulance</p> <p>Vindmättningsmaster borde alltid kontrastmålas röd/vita. Då dom är smala, höga och har staglinor är dom väldigt svåra att se med lite duggregn på rutan samt att dom sätts upp och tas bort utan information.</p> <p>Lamporna på alla hinder måste vara kompatibla med våra NVG (Night Vision Goggles). Hinderljusen är ju till för oss och vi flyger ofta på låg höjd vid dåligt väder , även i mörker. Vindkraftverken borde inte vara helvita. Snön kamouflerar verken. Någon typ av kontrastmarkering bör finans även på stolpen eftersom det ibland flygs i snöfall med dålig sikt.</p>	<p><i>Sökanden kommer att följa Transportstyrelsens vid var tid gällande regler för hindermarkering Vindkraftverken ska ges en diskret och enhetlig utformning och med diskret färgsättning.</i></p>

5.3 SAMRÅD MED ORGANISATIONER, FÖRETAG M.FL.

Samråd med organisationer, företag, lokala intressenter och jaktlag har skett skriftligen. Inbjudan till samråd och samrådsunderlag har sänts via e-post under perioden maj – augusti 2017. Sista datum att

inkomma med synpunkter varierade med tid för utskick fram till och med den 31 augusti 2017. För inbjudan och samrådsunderlag se Bilaga 25, 26 och 2. Inkomna synpunkter framgår av tabellen nedanför och redovisas i sin helhet i Bilaga 27-31.

5.3.1 Inkomna synpunkter från Organisationer, företag m.fl.

Tabell 7 Inkomna synpunkter och Nordisk Vindkrafts bemötande

Org./Företag/Synpunkt	Nordisk Vindkrafts kommentarer
<p>Naturskyddsföreningen Sundsvall Ånge</p> <p>Efterfrågar motivering till varför projektområdet till viss del går utanför området som kommunen pekat ut som lämplig för vindbruk i Översiktsplanen. Dock inga invändningar förutsatt att kommunen accepterar förslag till avgränsning</p>	<p><i>Lokaliseringsfrågan kommer att behandlas i MKB.</i></p>
<p>Medelpads ornitologiska förening (MOF)</p> <p>Har inte fler uppgifter om naturvårdstyper än de som finns i artportalen.</p> <p>För att säkerställa att en exploatering inte står i konflikt med bevarande av höga naturvärden krävs generella men även artspecifika inventeringar då befintlig data i regel inte är heltäckande. Jämförelser med andra inventeringsresultat i regionen eller nationellt för att visa att inventeringarna är representativa kan vara nödvändigt.”</p> <p>Bedömer att vid en så pass omfattande vindkraftsetablering som Storåsen bör försiktighetsprincipen gälla</p>	<p><i>Inventeringar har gjorts och presenteras i MKB.</i></p>
<p>Medelpads Räddningstjänstförbund</p> <p>Det är bra om man i ett tidigt skede börjar fundera över handlingsplaner för brand eller annan olycka som kan inträffa i ett vindkraftverk.</p>	<p><i>Detta sker</i></p>
<p>Babcock Scandinavian Air Ambulance / Scandinavian MediCopter</p> <p>Vindmätarmasterna utgör en risk för helikopterflygning på låg höjd. För att reducera risken föreslås följande;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontrastmåla mastsektionerna i rött/vitt - Märk ut staglinor - Använd hinderbelysning som är kompatibel med mörkerkikare <p>Vindkraftverken måste kontrastmarkeras för att synas mot både snö, blek himmel och mörker. Följande åtgärder rekommenderas;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontrastmåla spetsarna på turbinbladen - Kontrastmåla vindkraftverkets huvudbyggnad/torn - Använd hinderbelysning som är kompatibel med mörkerkikare <p>Hinderbelysningen på alla hinder måste vara kompatibel med bolagets NVG (Night Vision Goggles).</p> <p>Nya flyghinder samt förändringar bör registreras skyndsamt.</p>	<p><i>Vi kommer att följa Transportstyrelsens vid var tid gällande regler för hindermarkering. Vindkraftverken ska ges en diskret och enhetlig utformning och med diskret färgsättning.</i></p>

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 36 500 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 3 700 medarbetare. www.wsp.com

WSP Stab

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

